

Başlıktaki ibareyi Baskın Oran'ın bir yazısından aldım. Erdoğan'ın Kasımpaşa'da büyüdüğünü ardından İstanbul Belediye Başkanlığı yaptığını, dolayısıyla "malı iyi tanıdığını" belirtiyordu. Burada maldan kastedilen hitap edilen kitledir.

İyi tanıdığına şüphe bulunmuyor. Sadece erkekleri değil kadınları da iyi tanıyor. Önceki bir yazıda da belirttiğim gibi, AKP'nin örgütlenmesinde ve yıllarca gücünü korumasında kadınların payı erkeklerden fazladır. Bizde AKP'yi seçen erkeklerin ve kadınların oranı nedir konulu istatistikler bulunmuyor, bulunsa bile güvenilirmez. Tahmini olarak AKP'yi erkeklerden çok kadınların seçtiğini söyleyebilirim.

AKP'nin "dişi militanları"nın TBMM'deki saldırganlıklarını gördünüz. Partinin iyi çalışan bir kadın kolları bulunuyor. Kenar mahallelerdeki örgütlülüklerini özellikle kadınlara borçlular. Paranın ucunu da zamanında gösteriyorlar. "Anneanne maaşı" başlıyor! Torununa bakan anneanne maaş alacak. Kısa sürede bu amaçla 30 bin kişi başvurmuş ve başvuru süresi uzatılmış. Bunların ne kadarı "hayır" der bilemiyorum ama bu maaşın "evet"i artırmak için verileceği açıktır.

Yasama-yürütme-yargının birleştirilmesi ve yetkinin tek kişide toplanmasının ne demek olduğunu bırakın "evet"çileri "hayır"cıların bir kesiminin de anladığı kanısında değilim. Bir şeyi hissediyorlar: işler kötüye gidiyor ve referandum sonucunda "evet" çoğunlukta olsa bile kötüye gidecek...

Bunu hissetmenin getirdiği endişe var ve artıyor.

Silahlı eylemler sürerse "evet"in şansı artar gibi bir yaklaşım anlamsızdır. Çözülmemiş büyük sorunlar varoldukça bunlar da olacaktır. Onaylayın veya onaylamayın ama olacaktır.

Ekonomi dersiniz kötü durumda... Ülkenin önemli gelir kaynaklarından birisi olan turizmde bu yıl daha da kötü olacak. Döviz bulunması gerekiyor ama nereden? Avrupa ülkelerinde yaşayan

Malı iyi tanımak...

Engin Erkiner tarafından yazıldı

Pazar, 19 Şubat 2017 22:25 -

vatandaşların Türkiye’de evlenmesi, sünnet düğününü burada yapması çağrısı yapıldı. Bu çağrı işin nerelere vardığını gösteriyor. Para gerek, döviz gerek ve nereden bulunacak belli değil. Şuradan buradan para bulunabilir ama bunlar geçici çözümdür.

AKP’lilerin ve Erdoğan’ın fark etmediği büyük bir dert daha geliyor.

Diyelim ki “evet” oyları çoğunluk sağladı ve Anayasa değişikliği kabul edilerek bütün yetkiler tek kişiye verildi. Bu ne demektir, biliyor musunuz?

Ülkedeki her sorunun muhatabı bu tek kişi olacak demektir.

Madem tek yetkili sensin, her aksaklığın doğrudan sorumlusu da sensin demektir.

Sorumluluğun bir bölümü bakanlara ya da şu veya bu memura yüklenebilir ama aksaklıkların süreceği belli olduğuna göre sonuçta bu tek adam gittikçe daha fazla doğrudan muhatap olacaktır.

Bütün yetkiler tek kişideyse tabii ki sorumlu da öncelikle o olacaktır.

Yıllar önce Almanya’da bir benzin istasyonunda gördüğüm yazı dikkatimi çekmişti:

“Bir yönetici bütün hataları kendisi yapmaz, başkalarına da fırsat tanır.”

Tek adam oldunuz mu böyle bir şansınız bulunmuyor demektir. Bir süre sorumluluğu başkalarına atıp onları tasfiye ederek idare edebilirsiniz ama bu da uzun sürmez. Tepki artan oranda tek kişiye yönelmeye başlar. Normali de budur; madem bütün yetkileri kendinde toplamışsın, baş sorumlu olmaktan kaçamazsın.

Bambaşka bir alandı ama sorun aynıydı: reel sosyalizm de aynısını yaşamıştı. Orada kişiden fazla parti hedefti ama parti genel sekreteri olan kişi de özellikle hedef oluyordu.

SBKP Genel Sekreterliği, devlet başkanlığı ve daha başka yetkileri kendisinde toplayan Gorbaçov için zamanın ABD Başkanı Bush: “Bu adamdaki yetki bende yok” demişti.

Tek güç parti olunca, parti dışında sendikalar dahil gücün bölünmesi gerçekleşmeyince; kaçınılmaz olarak tek hedef oluyorsunuz ve tek tek sorunlardan başlayan muhalefet bir süre sonra partiye ve sisteme yöneliyor.

İşlerin kötü gittiği dönemde yetkiyi olabildiğince merkezileştirerek bu gidişi durduramazsınız; hem bir yerden bu iş çatlar hem de hedef olursunuz. Aşırı merkezileşme işler kötü giderken hiç de iyi bir çözüm değildir.

İlgili başka bir konuya geçelim:

Kuvvetler ayrılığından, yasama-yürütme-yargının ayrı olması gerektiğinden söz ediliyor. Bizde fiilen kuvvetler ayrılığı bulunmuyor ve yeni Anayasa ile fiili durum onaylanmaya çalışılıyor.

Bazıları için garip gelecek ama sosyalizmde de kuvvetler ayrılığı yoktur.

Yasama ile yürütme zaten ayrı değildir. Yargı teorik olarak ayrıdır ama yasama ile yürütmenin birliği yargıyı da kendi alanına çeker. Devlet yekpare bir bütündür.

Konu geçmişte tartışıldı. Almanya Komünist Partisi’nin önde gelen kişilerinden Robert Steigerwald 1980’li yıllarda sosyalizmde kuvvetler ayrılığı anlayışının uygulanması gerektiğini savunduğunda oportünist olmakla suçlanmıştı.

Marksist sosyalizm anlayışı güçlü bir kapitalizmle birlikte yaşamayı öngörmemişti, ama böyle oldu. Güçlü bir kapitalizmle birlikte yaşarken devletin ortadan kalkması mümkün değildir. Bu devlet reel sosyalizmde yaşanmış olandan farklı olabilir ve olmalıdır da. Bu farklılığın önemli bileşenlerinden bir tanesi de güçler ayrılığı olabilir.

Merkeziyetçiliğe evet, bundan yanayım ama iyi denetlenen bir merkeziyetçilik. Bu mekanizma kapitalizmde bulunuyor, sosyalizm de kendi anlayışı çerçevesinde benzerini neden uygulayamasın?

Dünyanın en güçlü insanı sayılan Trump'un durumunu görüyorsunuz. Bağırıp çağırıyor ama serbest hareket edemiyor. Bir yandan yargı önünü kesiyor, diğer yandan eyaletler sistemi engeline çarpıyor. İsteddiği valiyi veya hakimi görevden alamıyor ve bunlar kapitalizmin kalesi ABD'de oluyor.

Kapitalizm, paranın egemenliği ama akıllı para kendini güvenceye alan paradır; kimseye fazla yetki vermez. Bush 1980'li yılların ikinci yarısında "Gorbaçov'daki yetki bende yok" derken doğru söylüyordu.

Yetkinin iyice merkezileşmesi demek bütün hataların o dar merkez hatta tek kişi tarafından yapılması demektir.

AKP'liler üstelik de zor bir dönemde nasıl bir belaya girmeye çalıştıklarının farkında değiller anlaşılan...

Kuvvetler ayrılığı konusunda da düşünmenizi öneririm. Sorun sadece muhalefet yapmak değil, dünya çapında gördüklerimizden sürekli öğrenmektir.